

Микола Сулима

Я б назвав В.Брюховецького людиною, яка зуміла максимально скористатися свободою. Ми бачимо його серед творців Народного Руху за перебудову — саме так називалося це романтичне поривання української інтелігенції підтримати задуми М.С.Горбачова (принагідно нагадаю, що Народний Рух за перебудову зародився в Інституті літератури ім. Т.Г.Шевченка НАН України, у створенні його програми брали участь літературознавці, критики й письменники, згодом він став партією, яку й очолив В.М.Чорновіл; на жаль, вона, очевидно, не без допомоги політехнологів, дала себе розколоти, обросла клонами й розгубила прихильників). Ми бачимо нашого ювіляра й на теледебатах із секретарем ЦК КПУ Л.М.Кравчуком, який хотів переконатися, чи не намірилися часом “рухівці” створити партію — тоді такий вид спілкування компартії з народом був новиною, проте В.С.Брюховецький із одностудцями не розгубилися, прокладаючи дорогу й передвиборним теледебатам, і таким ток-шоу, як “Свобода слова”. В.С.Брюховецький блискуче реалізував і проект “Києво-Могилянська академія”. Я разом зі своїми колегами зносив стільці до конгрегаційної зали для прес-конференції, навіть не здогадуючись про наміри ювіляра, який став тоді на прохання Міністерства оборони, мабуть же, не лишень України, і переміг. Зараз В.С.Брюховецький, як мені стало відомо з одного інтерв'ю, хоче залишити пост Президента Національного університету “Києво-Могилянська академія”. Колись на подібний крок зважився генерал Ш. де Голль — він добровільно залишив пост Президента Франції. Це також один із виявів свободи, так само, як і вміння красиво скористатися ним. Тепер ми хочемо, щоб В.С.Брюховецький не менш красиво скористався свободою від обов'язків Президента НаУ“КМА”, а й узявся за перо — уже не для того, аби накладати резолюції та підписувати серйозні документи, а для того, аби знову зазвучав голос дотепного критика і глибокого вченого-літературознавця.

Григорій Сивокінь

“Силове поле критики” — так називається одна з книжок В'ячеслава Брюховецького, видана ще 1984 року і присвячена актуальним питанням критики як гарячого цеху літературно-художньої творчості. В ювілейних клопотах та суєті, присвячених 60-річчю славного ректора-президента Києво-Могилянської академії, може, не акцентуватимуться всі грані його особистості, як-от те, що він має середню “харчову” освіту (закінчив Смілянський технікум харчової промисловості), що він не тільки доктор філології, а й кандидат педагогічних наук (начеб готувався здавна очолити “славетний на весь світ” вищий навчальний заклад), що він професійний журналіст і за освітою, і за частиною стажу (кілька років працював у “Літературній Україні”). А ще наголосити хочеться: крім “Силового поля критики”, написав кілька книжок про ту ж критику, літературні портрети Івана Сенченка, Миколи Зерова, Ліни Костенко. Одне слово, був справжнім

академічним науковцем, якого збороло тільки силове поле великого (не побоюся цього слова) організатора науки й освіти.

Аж гульк — ШІСТДЕСЯТ!

Доброго здоров'я тобі, дорогий В'ячеславе Степановичу! Невтомності у твоїй благородній роботі! Хай щастить!

З неодмінною повагою

Григорій Сивокін, член-кореспондент НАН України

Микола Жулинський

ВІДЧАЙДУШНА ОДЕРЖИМІСТЬ НЕОФІТА, АБО “...ЯК ВАЖКО БУТЬ АНТЕЄМ НА АСФАЛЬТІ”. ЄЛЕЙНІ КПИНИ З ЮВІЛЕЙНОГО В'ЯЧЕСЛАВА БРЮХОВЕЦЬКОГО

“Щоб знати людей, то треба пожити з ними. А щоб їх списувати, то треба самому стати чоловіком, а не марнотрателем чорнила і паперу”.

Тарас Шевченко

Ні, не забув я дотепних “приколів” В'ячеслава Брюховецького з нагоди мого шістдесятиріччя. Навіть “сімейним підрядом” ювілейний збірник видав на мою честь під назвою “Справжнє”. В авторській, а начебто від мого імені написаній передмові вже так свавільно “погуляв” по моїх “наукових текстах”, так зі смаком познущався над моїми ідеологічними “заградотрядами” — цитатами з Маркса-Енгельса, Леніна, Брежньєва, що, здається, живого місця на мені не залишив. Тоді я й замислив подібну атаку на тексти В'ячеслава Брюховецького вчинити в рік його шістдесятиліття. Руки свербіли “пошматувати” його монографію “Силове поле критики” (1984), брошуру “Критика в сучасному літературному процесі” (1985), книжку “Специфіка і функції літературно-критичної діяльності” (1986) і прицільним оком вибрати його ідеологічні реверанси комуністичному режимові. Окрилювало мене на такий жаданий “творчий подвиг” і те, що упорядник унікальної (нагадую: в одному примірнику!) книжки “Справжнє” вкладає мені в уста (Господи, який банальний вислів!) таке визнання: “Я ніколи не писав про упорядника цієї книжки *справжнього*”.

То правда, не писав. Але зараз напишу. Всю правду. Постараюся “натхненно і з примусу, широким мазком і тонкою лінією, скупю і щедро...” Далі у В'ячеслава Брюховецького йде (це я цитую його передмову до збірника на мою честь) “віршами і прозою, по-денному і по-вечірньо-київському, академічно й белетристично, нашою солов'їною і макаронізмами, панегірично і філіпікічно...”

Не знаю, як вийде написати про цього їжачка з хутора “Дивосил”, але гладити не буду — колеться. Отже, не “панегірично і філіпікічно”.

Із чого розпочати? Мабуть, із прийому його на роботу до відділу теорії соціалістичного реалізму Інституту літератури ім. Т.Г.Шевченка НАН України. Усвідомив аспірант Інституту культури В'ячеслав Брюховецький, що йому не судилося скласти гідної конкуренції у вокалі майбутньому співаючому, вірніше, шепочучому, ректорові рідного йому Інституту культури. Та й хутора “Дивосил” ще тоді не мав — не було власної кропиви для натхнення. Прийняли цього аспіранта на роботу в Інститут літератури, бо ж біографія трудова, пролетарська, спеціальність “слюсар” з уточненням “технік-механік” — як-не-як технікум за плечима. Допомогло, звісно, й те, що на той час уже й писати навчився, редагуючи в “Літературній Україні” чужі рецензії та статті. А головне — партійний, органічно ввіллється в очищені від усяких там дисидентів, націоналістів на зразок Івана Світличного, Василя Стуса, Івана Дзюби, Юрія Бадзя, Михайлини Коцюбинської